

DOMOLJUB

ŠTEV. 14. MESEČNA PRILOGA »NOVICE V SLIKAH« LETO 42

V LJUBLJANI, DNE 4. APRILA 1929

Cena 38 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljub«, naročila, reklamacije in inserati Upravištvu »Domoljub« v Ljubljani.

Za kmetisko edinost in zvestobo v zadrugah.

Zelo dobro poznamo pregovor: »Sloga jači, nesloga tlači«. Toda zelo malo ga v našem kmečkem gospodarstvu in v kmečkem stanu vpoštevamo.

Vemo, da se radi needinosti tudi največje države sveta razpadle. Nočemo pa prav verjeti, da je težkega gospodarskega položaja na kmetih predvsem krivo pomanjkanje edinosti, pomanjkanje gospodarske skupnosti.

Mesto da bi se ravnali po rešilnem geslu združništva: »Vsi za enega, eden za vse«, se v našem gospodarskem življenju le preveč ravnamo po načelu gospodarskega liberalizma: »Vsak za se, Bog za vse«.

Pa bi nam bilo treba pogledati samo malo na druge stanove, katere zavidamo, da se jim bolje godi kakor kmečkemu stanu. Kaj jim je pomagalo k boljšemu gospodarstvu, k večjemu zaslužku? Le edinost in sloga. Pogledajmo delavske strokovne organizacije! Disciplinarnost in edinost sta pomagala tovarniškemu delavcu do tega, da se danes splošno priznava, da je v ugodnejšem položaju kot kmet.

Delo naših posojilnic.

Če pogledamo danes kmetove gospodarske organizacije vidimo, da ima kmet v njih veliko oporo. V zadrugah posojilnicah ima kmet zbranih blizu 700 milijonov dinarjev ljudskih prihrankov. Te zadrugne posojilnice dovoljujejo kmetom za izboljšanje gospodarstva kredit po nizki, po zadrugni obrestni meri 7 do 8%.

V vseh delih države se slišijo pritožbe, kako kmeti stanejo pod težo oderuštva. V Sloveniji oderuštva ni, ker ima kmet v slučaju potrebe posojilo pri domači posojilnici po primerni obrestni meri.

Pa vendar kljub temu, da so posojilnice priznane najboljša opora kmečkemu gospodarstvu, nositeljice gospodarskega napredka in osvoboditeljice kmeta iz rok oderuštva, vendar je še veliko premalo edinosti med kmečkim ljudstvom glede nalaganja prihrankov. Koliko jih je še med kmeti, ki so nezvesti domači posojilnici, ki vršijo naravnost izdajstvo nad edinostjo kmečkega stanu s tem, da nosijo denar drugam mesto v domačo posojilnico.

Zgledi mlekarških zadrug.

Poglejmo drug primer, to so mlekarške zadrug. Mlekarstvo v zvezi z živinorejo bo gotovo za dogleden čas najvažnejša gospodarska panoga, iz katere bo mogel kmet dobivati reden, lep in trajen dohodek za svoje gospodarske in družinske potrebe. In v krajih, kjer so kmetje edini in zvesti svoji mlekarški zadrugi, dobivajo za mleko prav lepe dohodke.

Mlekarška zadruga v Ljubljanski okolici je v l. 1928. izplačala 580 članom za mleko 700.800 Din, torej povprečno 6100 dinarjev na člana.

Mlekarška zadruga v Bohinju je izplačala l. 1928. 135 članom za mleko 732.600 dinarjev, torej povprečno Din 5350 na člana. Tako bi lahko navajali še nekatere primere in vsak izmed teh neizpodbitno s številkami dokazuje, kakšno korist nosi članom edinost in zvestoba v gospodarski skupnosti: v zadrugi in kako resnična je gornja naša trditev, da je bodočnost kmečkega gospodarstva v živinoreji z mlekarstvom.

Mlekarške zadrug na ozemlju bivše Kranjske so v l. 1927. izplačale svojim članom za mleko Din 5.660.108. Teh zadrug je bilo 27, torej je vsaka mlekarška zadruga izplačala v l. 1927. svojim članom za mleko povprečno Din 210.000. Tu vidimo da je ta številka neprimerno manjša, kakor pa v zgoraj navedenih treh primerih v Ljubljanski okolici, v kranjskem okraju in v Bohinju.

Če bi preiskovali vzroke, zakaj na nekatere mlekarne odpade razmeroma tako majhna množina mleka, da se komaj izplača obratovati in da pride zadruga do tega, da dela izgubo ali pa mora obrat ustaviti, bi videli zopet, da je poglavitni vzrok neuspeha v mlekarški zadrugi needinost med kmeti, nezvestoba člana napram mlekarški zadrugi.

Izrabljanje kmet. lahkovernosti.

Dogajajo se žalostni slučaji, da kmetje mesto zadrugi rajši prodajajo mleko raznim prekupcem, mlečnim šušmarjem, ka-

teri ne samo o mlekarstvu ničesar ne razumejo, temveč mnogokrat lahkovernost kmetov izrabljajo in ob koncu meseca mesto da bi sprejeto mleko plačali, izginejo. Je nekaj nezasiščenega in skoro neverjetnega, ali vendar je resnično, ker se dogajajo številni primeri. V nekem kraju na Dolenjskem je delala mlekarška zadruga in bi bila lahko lepo uspevala, ker so bili dani vsi pogoji, če bi bila le še med člani edinost in zvestoba. Toda, ko so se javili prekupci, so se člani dali zvabiti od lepih obljub teh prekupcev in mesto zadrugi, so dobavljali mleko zagrebškim prekupcem. Posledica pa je bila ta, da so jih trije prekupci zaporedoma prav pošteno potegnili in da so ti lahkoverni kmetje izgubili na neplačanem mleku blizu 150.000 Din, na drugi strani pa s svojo nezvestobo povzročili, da je morala zadruga z obratovanjem prenehati. V drugih krajih si vsak za se nabavljajo male posnemalnike in potem iz smetane izdelujejo maslo. Ker je pa izdelovanje masla zopet stvar, ki jo je treba znati, izdelujejo taki samouki ponavadi prav slabo maslo, ki ga malo več kot za polovično ceno prodajajo.

Uspehi dokazujejo.

30 do 40 let že delujejo med slovenskim kmetom razne vrste zadrug. Lepi so uspehi, do katerih je slovenskemu kmetu pomagala gospodarska skupnost v zadrugah. Po vseh teh izkušnjah se lahko trdi, da je gospodarski napredek in uspeh srednjega in malega kmetovalca edino mogoče v gospodarski skupnosti, v zadrugi. To nam dokazujejo ne le hranilnice in posojilnice. To nam dokazujejo tudi mlekarške zadrug, živinorejske zadrug, strojne zadrug, nabavne in prodajne zadrug, vinarske zadrug itd. itd.

Zvestoba za zvestobo.

Vse te zadrug so nosile, nosijo in bodo nosile slovenskemu kmetu blagoslov, srečo in uspeh v njegovem gospodarstvu. Te zadrug zahtevajo pa zase dvoje: prvič edinost in drugič zvestobo. In če kje, velja gotovo glede zadrug načelo: »Zvestoba za zvestobo«. Stotine in stotine primerov, dokazov s številkami vam lahko navedemo iz dela slovenskega združništva in vse te številke bi glasno pričale, da nihče zvestobe tako ne plača, kakor jo more poplačati gospodarska zadruga.

Novice iz Belgrada.

Zakon o vrhovni državni upravi.

Je Nj. Vel. kralj podpisal. Odpravljajo se štiri ministristva in to: ministristvo za vere, agrarno reformo, narodno zdravje in pošto. Versko ministristvo se združuje s pravosodnim, ono za agrarno reformo s kmetijskim, pošto z ministristvom za javna dela in ministristvo za narodno zdravje z ministristvom za socialno politiko. Državnih tajnikov ne bo več. Imeli bomo poslej le 12 strokovnih ministristev. Nj. Vel. kralj je že podpisal ukaz, s katerim se dr. Uroš Krulj, minister za narodno zdravje in dr. Alaupovič, minister za vere stavi na razpoložanje, prostni minister dr. Kumanudi pa se imenuje za ministra brez portfelja in za zastopnika bolnega zunanega ministra.

Katera ministristva bodo ukinjena?

Časopisje hoče vedeti, da se bo ministristvo za vere združilo s pravosodnim. Zdravstveno ministristvo se bo združilo z ministristvom za socialno politiko. Ministristvo za agrarno reformo s kmetijskim ministristvom. Gotovo je, da bo odpravljeno tudi pošto ministristvo, vendar še ni znano, ali bo prideljeno prometnemu, gradbenemu, ali trgovskemu.

Ljudsko-šolski zakon.

Prometno ministristvo je izdelalo načrt ljudsko-šolskega zakona. Po tem načrtu bodo ljudske šole drugačne po mestih in trgih, kakor po vaseh. Po vaseh se bodo prilagodile kmetijskemu značaju ljudstva, v mestih pa bo pri pouku bolj upoštevana obrt in trgovina. Na deželi bo imela vsaka šola večji vrt, kjer se bodo učenci urili v gospodarstvu. Šolska obveznost bo trajala od 7. do 14. leta in pouk bo še nadalje brezplačen. Zgradilo se bo čim več šol, deloma z državnimi sredstvi, deloma bodo prispevale občine. Verouk in versko vzgojo bodo poučevali duhovniki.

Trije predlogi glede verske šole in verouka.

Nadškof dr. Bauer in škof dr. Nyaradi sta obiskala nedavno ministristvo prosvete glede ureditve vprašanja verske šole in poučevanja verouka. Kakor poroča časopisje, ima ministristvo v tem oziru tri predloge. Po prvem predlogu naj bi bile zasebne šole sploh odpravljene in verouk naj

bi se poučeval neobvezno. Drugi predlog hoče, da bi zasebne šole izgubile pravico javnosti, v kolikor jo imajo, ure verouka pa naj bi se skrčile. Tretji predlog pa so stavili katoliški škofje, ki zahtevajo popolno svobodo za verske šole, da ostane do sedanje število ur verouka in da se razširi poučevanje v krščanskem nauku tudi na obrtne in druge strokovne šole. Ministristvo se še ni odločilo za noben predlog, bržčas tudi zato ne, ker so verske šole in poučevanje verouka v šolah bistveni deli konkordata s sv. stolico, ki ima biti sklenjen v doglednem času.

Državni proračun.

Nj. Vel. kralj je podpisal državni proračun za leto 1929.-30. Je nekoliko višji od lanskega, a izkazuje zato trdno ravnotežje med dohodki in izdatki. Skupno znaša proračun 12.464.474.912 Din. Razni neposredni davki so proračunani na 1.264 milijonov dinarjev.

Prijateljska pogodba z Grčijo.

Dne 24. marca je prišel grški zunanji minister Karapanos v Belgrad, kjer je bil slovesno sprejet. 27. marca je bila podpisana prijateljska pogodba. Besedilo sicer še ni uradno znano, vendar je že danes gotovo, da je prijateljski sporazum, za katerega se je posebno prizadevala tudi Francija, velik uspeh sedanje vlade.

In vendar naša dolžnost!

Kateri so vzroki, ki naj nas silijo, da se zavzamemo za izseljence, o katerih smo pričeli govoriti v zadnji številki Domoljuba?

1. Izseljeništvu je odprta rana na telesu vsakega, torej tudi našega naroda. Iz te rane lije kri, dostikrat najboljša narodna kri v tujino, ki jo bo izrabila, da se ž njo bogati in redi. Ta izguba krvi pa gotovo slabi sile naroda samega. Kar pogledate te trume, ki hite v tujino. Ali niso to v veliki večini sami čvrsti slovenski fantje, naša mladina, naši mladi možje? Saj slabotnih in bolehalih tujina niti ne mara. Vrača jih nazaj.

Ako pa »kri« nas samih slabi, ali ni naša dolžnost, da začnemo misliti, da najprej to kri ustavimo, kolikor se da? Kolikor se pa ne da, da bo tudi domovina dobila kaj kot nadomestilo za to izgubo, n. pr. finančno pomoč od njih, da bodo pridno pošiljali svoje prihranke domov svojem in pomagali plačevati njih dolgeve?

2. To so naši bratje. Za nje smo dolžni poskrbeti kot njih bratje. Izseliti se v tujino, zlasti v popolnoma daljne tujine, kjer ne poznajo ne jezika, ne dela, ne šeg, ne običajev tistega naroda, kjer bodo navezani popolnoma samo nase, kjer ne bodo imeli znanega obraza, še manj sočutnega srca, je to malenkost? Če resno pomislimo, je to nekaj velikega, strašnega in nevarnega. Ni li torej naša dolžnost, da jim pomagamo, kar največ moremo in kjer moremo?

3. Po naših izseljencih bodo tuji narodi sodili tudi ves naš narod. Nam ne

more biti vseeno, kako bodo naši ljudje živeli v tujini in predstavljal naš narod.

Zvečine bodo ti izseljenci ostali v tujini, se tam stalno nastanili in si tam ustanovili nov dom. Nekateri bodo tam prišli do veljave v javnem in političnem življenju. Ali nam more biti vseeno, kako bodo ti izseljenci mislili o svoji domovini. Kako bodo tam med svojimi novimi sosedi v javnosti govorili o svoji domovini?

Mislimo kar na zadnjo svetovno vojno, koliko so razni narodi v Ameriki vplivali na razvoj osvobodilnega dela rojakov doma.

3. Ti naši izseljenci gredo v tujino, da si kaj zaslužijo. Zvečine jih žene dolg na domačem posestvu, revščina. Gredo, da bi tudi domovini pomagali. Izseljeništvu na eni strani je izguba za vsak narod, je pa na drugi strani korist. Milijoni dinarjev pridejo vsako leto v našo domovino, katere pošiljajo izseljenci svojim. Koliko slovenskih domov se je rešilo propada. Koliko posestev se je nakupilo s tem denarjem.

Ali nam more biti torej vseeno, ali bodo te narodne sile, ki se gredo prodajati tujini, tudi domovini dale odškodnino za izgubo teh sil.

4. Kot katoličanom in vernemu narodu, ali nam more biti vseeno, ali bodo naši izseljenci ostali zvesti svoji veri tudi v tujini? Ali pa se bodo izgubili časno in večno? Komu, ki ima vero v sru, ki pozna vrednost neumrjoče duše, more biti to vseeno? Če rešujemo duše poganov, jim pošiljamo misijonarje, zbiramo za njih spreobrnenje, ali ni prva naša dolžnost, da poskrbimo za svoje brate? »Kdor pa za svoje domače ne skrbi, je hušji od nevernika in je, kakor oni, ki je vero zatajil.«

5. Ti izseljenci so pustili tu doma svoje žene, svoje družine, svoje starše; ali nimajo ti pravico zahtevati od celega naroda, da se zavzame za njih drage v tujini in pomaga, da se ne izgube?

6. Veliko teh izseljencev se bo po letih življenja v tujini vrnilo domov. More biti domovini vseeno, kakšni se bodo vrnili domov gmotno, kakšni na duši, kakšni na telesu? Kakšni pohabljeni, ki bodo doma na breme domačim in domovini?

Vsi ti vzroki in še mnogo drugih nas silijo, da se vsi lotimo tega dela, da mu posvetimo svojo skrb, ves svoj razum in pa tudi celo svoje srce. In sicer ne samo nekoliko mož, temveč cel narod, kar se tiče celega naroda.

Kuharico večjo kuhanja v večjih količinah, vajeno vseh kuhinjskih opravil, staro 30-40 let, sprejme v stalno službovanje Kmetijska šola na Grmu. Plača po zmotnosti od 300 do 500 Din mesečno. — Oglasiti se je pisмено ali osebno pri ravnateljstvu Kmetijske šole na Grmu, pošta Novo mesto.

Edino najboljši šivaini stroji in pletilni švic. „Dubled“ stroji ter kolesa za rodbino, obrt in industrijo so le **Jos. Petelinca** **Grizner, Adler** Najnižje cene! Tudi na obrokel **Ljubljana** blizu Prešernovega spomenika. Pouk v vozeju brezplačno. neVetela garancija.

V zdravem človeku

Je zdravja p... in močna... delavnost. Slabi čevlji, škofji kater... povzročajo orehlajenje in bolezen... navite čevlje, niste dopisali na... čevljev Ste me kliče, btevalite novilustrovani orok... v katerem na dete čevlje pr... tem ročni lidelek no... sledečih cenah: iz krvine 140 D n, teletine 172... bok: 148, car-ki 146, lovski 242, golsterji 250, sport... 488 Din. Razen tega so nahajajo v ceniku, kateri... se pošlje na zahtevo vsa... kemu zavoj, močni tr... teptin in luksuzni damski... in otroški čevlji po nižji... cenil kakor drugje. Kar... ne ugaša se zamenja ali... vrne denar. Industrija... čevljev in veletrgovina

R. STER-
MECKI,
CELJE 41,
18. Slove-
nija.

Vsi ste poklicani

»Slovenčeve« nagrade so namenjene tudi Vam. Vredno je potegniti se zanje. Njihova vrednost je namreč preračunana na 32.780 Din. Treba je le udeležiti se glasovanja, ki ga je razpisal dnevnik »Slovenec« in izpolniti vse pogoje, ki opravčujejo do žrebanja za nagrade. Načrt za razdelitev nagrad je sledeči:

Darila in nagrade:

Tri darila v znesku 12.000 Din bo podelil »Slovenec« po enem izmed sledečih javnih namenov:

1. Sklad za našo univerzo.
2. Za slovenske slepce.
3. Slovenski misijoni na Kitajskem.
4. Glavna hiralnica v ljubljanski in mariborski oblasti.
5. Orlovski stadion.
6. Društvo »Zoo« v Ljubljani.

Kdo izmed teh dobi gori navedena darila in katero izmed daril dobi, bodo določili naročniki »Slovenca« z glasovanjem.

Glasovanje se prične 1. aprila in se zaključuje 1. junija 1929 ob 6 zvečer.

Nagrade v skupni vrednosti 32.780 Din pa se bodo z žrebom razdelile med vse tiste naročnike »Slovenca«, ki se bodo glasovanja udeležili.

Prva nagrada je velik,

šestelektronski radijski aparat znamke Radione, ki je najsijajnejši, kar jih premore radijska tehnika. Kompletan aparat stane v prodajalni naše oddajne postaje, ki ga bo dobavila, 16.280 Din.

Druga nagrada je

kompletna oprava za spalnico v najmodernejši izdelavi od znane lesne tvrdke »Javor« v Logatcu. Vrednost 10.000 Din.

Tretja nagrada je

najfinejši šivalni stroj

tvrdke L. Baraga v Ljubljani, Sebeburgova ulica, ali pa

najmodernejši trier

za čiščenje žita, znamke Heid, od Gospodarske zveze v Ljubljani. Vrednost 3500 Din.

In končno

In končno

30 nagrad

ki obstoje v celotni naročnini »Doma in sveta« ali najnovejšega krasnega mesečnika »Ilustracija« po izbiri.

Kdo ima pravico do glasovanja?

Pravico do glasovanja in s tem pravico do žrebanja za bogate »Slovenčeve« nagrade ima prav vsakdo, le naročnik dnevnika »Slovenec« mora biti. In sicer

dosedanji naročniki »Slovenca« se morejo udeležiti glasovanja, če bodo na dan žrebanja t. j. 2. junija letos imeli plačano naročnino vsaj še za mesec junij. Za vsak mesec plačane naročnine od 1. januarja do 30. junija t. l. imajo po 50 glasov, za vsak nadaljnji mesec po 100 glasov. Tako more dobiti vsak dosedanji naročnik 900 glasov.

Novi naročniki imajo pravico do glasovanja, če so plačali naročnino vsaj za tri me-

K A J J E N O V E G A

d Naročnike-zamudnike opozarjamo, da je zanje ta številka zadnja, ako takoj ne obnove naročnine vsaj za prvo polletje 1929. Ta in prihodnji teden bomo namreč »Domoljuba« ustavili vsem, ki nam ne pošljejo vsaj polletne naročnine.

d Najstarejši slovenski odvetnik dr. Fran Papež je umrl pretekli teden v Ljubljani. Lani septembra je še praznoval 90. letnico.

d Bolni nadškof sarajevski dr. Ivan Šarič je odpotoval v Würzburg na Bavarsko, kjer je, kakor znano, Knajpovo zdravilišče.

d Birnovanje v letu 1929, se bo vršilo v sledečem redu: 1. Dekanija Kranj: Cerklje v nedeljo, 14. aprila; Senčur v ponedeljek, 15. aprila; Trboje v torek, 16. aprila; Započe v sredo, 17. aprila; Smlednik v četrtek, 18. aprila; Mavčiče v petek, 19.

sece. Za vsak mesec plačane naročnine imajo po 100 glasov, tako da morejo imeti najmanj 300 glasov, največ pa 900 glasov. Novi naročniki, ki bodo poravnali tromesečno naročnino vsaj do 15. aprila, dobijo brezplačno ponatis dotedaj izišlega romana »Na pomoč«, ka sedaj izhaja v »Slovencu«, da bodo mogli z branjem nadajevati.

Kako se glasuje?

1. Glasuje se lahko po glasovnici, ki je danes natisnjena koncem te strani. Glasovnica se izreže, napiše se nanjo, za koga kdo glasuje, natančen podpis naročnika, prilepi se znamka za 50 par ter odda na pošto. Glasovati je pa mogoče tudi po navadni dopisnici ali v pismu.

2. Vsakdo lahko glasuje za več imenov, pri čemer število pripadajočih mu glasov razdeli po lastnem preudarku na različne določene namene.

aprila; Kranj v nedeljo, 21. aprila; Velesovo v ponedeljek, 22. aprila; Kokra v torek, 23. aprila; Jezersko v sredo, 24. aprila; Predvdor v četrtek, 25. aprila; Trstenik v petek, 26. aprila; Goriče v soboto, 27. aprila; Predoslje v nedeljo, 28. aprila; Šmartin v ponedeljek, 29. aprila; Sv. Jošt v torek, 30. aprila; Besnica v sredo, 1. maja; Naklo v četrtek, 2. maja; Duplje v petek, 3. maja; Tržič v nedeljo, 5. maja; Lom v ponedeljek, 6. maja; Križe v torek, 7. maja; Kovor v sredo, 8. maja; Podbrezje v četrtek, 9. maja. — 2. Dekanija Radovljica: Zasip v petek, 10. maja; Gorje v soboto, 11. maja; Bled v nedeljo, 12. maja; Bohinjska Bela v ponedeljek, 13. maja; Bohinjska Bistrica v torek, 14. maja; Srednja vas v sredo, 15. maja; Koprivnik v četrtek, 16. maja; Kropa v nedeljo, 26. maja; Kamna gorica v ponedeljek, 27. maja; Dobrava

3. Uspehi glasovanja se bodo s 1. majem začeli dnevno objavljati v »Slovencu«.

4. Zrebanje se bo vršilo pred tričlansko komisijo v nedeljo, dne 2. junija 1929, tako da prvi izžrebanec dobi prvo nagrado, drugi drugo itd., dokler niso izčrpane nagrade.

Kaj sedaj?

Ako si že naročnik dnevnika »Slovenec«, poskrbi, da pravočasno poravnas naročnino ter čimprej oddaš svojo glasovnico.

Ako pa še nisi naročen na ta najboljši slovenski dnevnik, sporoči svoj naslov po dopisnici Upravi »Slovenca«, Ljubljana, Jugoslovanska tiskarna ter pripiši: »Glasujem za Ker sem nov naročnik, prosim, da mi takoj pošljete položnico.« Po položnici nakaži potem vsaj trimesečno naročnino v znesku 75 Din. K tem si izpolnil vse pogoje za žrebanje ter lahko v prijetnem upanju na dragoceno nagrado pričakuješ izida žrebanja, ki bo objavljeno 4. junija 1929.

Glasovnica

Podpisani novi — dosedanji — naročnik »Slovenca« se udeležujem nagradnega tekmovanja za »Slovenčeva« darila in nagrade. Pripadajoče mi glasove oddajam s tem:

1. Za vseučilišni sklad	glasov
2. Za slovenske slepce	glasov
3. Za slovenske misijone na Kitajskem	glasov
4. Za glavno hiralnico v ljublj. in marib. oblietli	glasov
5. Za orlovski stadion	glasov
6. Za »Zoo« v Ljubljani	glasov

podpis.

Ime naročnika: _____, kraj: _____

_____ , pošta: _____

v torek, 28. maja; Ovisje v sredo, 29. maja; Koroska Bela v nedeljo, 21. julija; Blejska Dobrava v ponedeljek, dne 22. julija (obisk); Ribno v torek, 23. julija. — 3. Dekanija Novo mesto: Novo mesto v nedeljo, 2. junija; Sempeter v ponedeljek, 3. junija; Bela cerkev v torek, 4. junija; Brusnice v sredo, 5. junija; Šmihel v četrtek, 6. junija; Podgrad v petek, 7. junija; Stopiče v soboto, 8. junija; Toplice v nedeljo, 9. junija; Poljane v ponedeljek, 10. junija; Crmošnjice v torek, 11. junija; Soteska v sredo, 12. junija; Prečna v četrtek, 13. junija; Vavta vas v petek, 14. junija; Mirna peč v soboto 15. junija. — 4. Dekanija Trebnje: Trebnje v nedeljo, 16. junija; Mirna v ponedeljek, 17. junija; St. Rupert v torek, 18. junija; St. Janž v sredo, 19. junija; Sv. Trojica v četrtek, 20. junija; Trebelno v soboto, 22. junija; Mokronog v nedeljo, 23. junija; St. Lovrenc v ponedeljek, 24. junija; Catež v torek, 25. junija; Sv. Križ v sredo, 26. junija.

d Obreda umivanja nog so se na veliki četrtek udeležili v ljubljanski stolnici sledeči starčki: Anton Razingar z Jesenic, star 90 let; Matevž Zug z Iga, star 89 let; Jakob Rojc s Prežganja, star 87 let; Janez Goltjes iz Kamnika, star 86 let; Franc Novak iz Senčurja pri Kranju, star 85 let; Mihael Mihelič iz Kamne gorice, star 84 let; Jakob Jager iz Ljubljane, star 84 let; Janez Kadivec iz Nevelj pri Kamniku, star 82 let; Jožef Murn iz Stopič pri Novem mestu, star 82 let; Jožef Jelenc iz Kresnic, star 81 let; Ivan Cerar iz Ljubljane, star 76 let; Franc Okorn iz Ljubljane, star 74 let. Skupna starost starčkov znaša po redkem naključju tudi letos kakor lani ravno 1000 let. — V mariborski stolnici pa so sv. obreda bili deležni: Bogomir Deutscher, 81 let star; Janez Drevenšek 67, Stefan Feigl 67, Jurij Gorjup 75, Franc Gsellmann 62, Janez Karmel 76, Jakob Mahanec 90, Filip Rodošek 84, Jožef Serbela 79, Jakob Škofič 78, Florijan Topolovšek 83 in Matija Zmavc 72. Skupna starost vseh 12 starčkov znaša 914 let.

d Nočni brzovlak se ustavlja tudi v Trbovljah in Litiji. Brzovlak, ki odhaja iz

Ljubljane opolnoči in prihaja v Trbovlje ob 1. uri 46 minut po polnoči, se od 25. t. m. ustavlja za 1 minuto tudi v Litiji in v Trbovljah za nekakšno nadomestilo drugih nočnih vlakov, ki so po novem letu prenehali voziti.

d Podpore oblasne samouprave za povzdigo šolstva. Komisar oblasne samouprave ljubljanske oblasti je nakazal za povzdigo šolstva naslednje zneske: a) za nove šole: Mrzla vas 20.000 Din, Zg. Šiška pri Ljubljani 15.000 Din, Lipoglav in Javorje, občina Dobrunje za vsako po 25.000 Din, Sela pri Kamniku 20.000 Din, Gaberje pri Novem mestu 30 Din, občina Sv. Katarina nad Trzičem za šolo v Lomu 25.000 Din, za šolo v Zg. Dolini 15.000 Din, za šolo v Zaplani 30.000 Din, Škofja Loka 50.000; b) za popravilo šole: Reteče, občina Stara Loka 10.000, Šmarjeta na Dolenjskem 30.000 dinarjev, Trzišče 30.000 Din, Velika Dolina 25.000 Din, Mirna peč 30.000 Din, Banja, Loka 30.000 Din, Homec 10.000 Din, Studenec nad Krškem 15.000 Din, Sent Gotard 10.000 Din, Šmarje pri Ljubljani 10.000 Din, Trata nad Škofjo Loko 10.000 Din, Velike Lašče 10.000 Din, Zalog pri Komendi 20.000, Leskovec pri Krškem 10.000 Din, Studenec-Ig 10.000 Din, Brdo pri Lukovici 5.000 Din, Svibno pri Radečah 2000 Din, Bučka 5000 Din, Nomenj 8000 Din, Planina, okraj Črnomelj 5000 Din, Javorje nad Škofjo Loko 20.000 Din, Sela pri Šumberku 30.000 Din, Sv. Anton pri Rajhenburgu 25.000 Din, meščanska šola v Brežicah 25.000 Din; c) za šolske vodnjake, vrtove, vrtno ograje, greznice, učiteljska stanovanja itd.: Jarše 1000 Din, St. Lovrenc na Dolenjskem 3000 Din, Mozelj 1500 Din, Trstenik 2500 Din, Javorniški Rovt 3000 Din, Korin 5000 Din, Skaručna 2500 Din, Zalna 5000 Din, D. M. v Polju 1000 Din, Radeče 10.000 Din, Črnuče 5000 Din, Žvirče 5000 Din, Žužemberk 10.000 Din, Gor. Pirniče 2500 Din, Bosilvaloka 3000 Din, Kamna gorica 5000 Din, Križe pri Trziču 5000 Din, Sent Jernej 1000 Din, Šmarino pri Kranju 5000 Din, Rakč 15.000 Din, Boštanj 2000 Din, Turjak 2000 Din, Breznica 5000 Din, Božakovo 1000 Din, Blanca ob Savi 5000

Din, St. Jurij pri Grosupljem 2500 Din, Veliki trn 2000 Din, Kapele 10.000 Din, Lesce 1000 Din

d Kakšno bo vreme v aprilu. Vremenoslovec A. M. Grimm prorokuje tako-le: V prvi polovici aprila bo vreme nestalno. Od 4. do 9. aprila bo vetrovno. Prva polovica meseca bo bolj suha kakor mokra. Tudi potres ni v tem času izključen. Nato bo sledilo lepo in toplo vreme, ki bo trajalo do 20. aprila, nakar sledi dež in sneg in padec toplote. Med 18. in 20. aprilom bo potres. Po 24. aprilu bo do konca meseca lepo in toplo vreme. — Bližnja bodočnost bo pokazala, v koliko je g. Grimm dobro »prorokoval« in v koliko se je »zmotil«.

d Pred ustanovitvijo velike parobrodne družbe. Časopisi poročajo, da je minister za promet g. dr. Korošec pokrenil vprašanje ustanovitve velike, res domače parobrodne družbe. 35 procentov delnic bi prevzela država.

d Zdravniške preiskave vajencev. Na predlog okrožnega urada za zavarovanje delavcev in Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani, je veliki župan ljubljanske oblasti odredil, da se morajo vsi vajenci pred vstopom v učno razmerje zdravniški preiskati. Take preiskave vršijo brezplačno zdravniki okrožnega urada, pri katerih se morajo vajenci zgledati z vprašalno polo, izstavljeno po bodočem mojstru (delodajalcu). — Potrebne vprašalne pole se dobijo proti plačilu 1 Din pri vseh prodajalcih tiskovin OUZD. Spričevala so kolka prsta. Vsi mojstri in starši vajencev se vabijo, da navedeno odločbo Velikega župana v lastnem interesu vpoštevajo. Vprašanje zdravniških preiskav vajencev pred vstopom v učno dobo je splošne važnosti, ker se na ta način ugotovi telesna in po možnosti tudi duševna sposobnost za izbrani poklic. Obenem se v danih slučajih prepreči okuževanje družine potom tuberkuloznih vajencev.

d Bivši narodni poslanci bodo dobili izplačane dnevnice za januar 1929. Pravico do teh dnevnic imajo pa samo oni, ki so do 6. januarja t. l. prisostvovali skupščinskimi sejami.

d 30 slovenskih ameriških izletnikov je prišlo te dni na obisk v Slovenijo k so-rodnikom in rojakom.

d 214 kg težkega medveda je ustrelil lovec Jožef Eppich iz Kleč na Kočevskem.

d Gozdovi na Grmadi in Šmarni gori so goreli pretekli teden. Požar so pogasili okoliški prebivalci sami s sekanjem in vejami. Škoda je zelo velika. Požar je zanehtal najbrže cigaretni ogorek kakega nepredvidnega izletnika.

d Godba dravske divizije je praznovala 1. aprila desetletnico obstoja. Dravska divizijska godba je pod vodstvom ka-

Nudimo fižol:

koka, vokine (ribničan) in mandolon. — FRANC GORJANC & CO. — KRANJ.

Priporočamo Vam Puch kolesa

ki so vedno najboljša!
Dobe se po solidni ceni,
tudi na obroke le pri trdnosti

Ign. Vok, Ljubljana-Novomesto

2. junija 1929 se vrši žrebanje za „Slovenčeve“ nagrade, ki so:

1. Radioparat Radione na 6 žarnic, vrednost . . . Din 16.280.—
2. Celotna oprava za spalnico, vrednost . . . Din 10.000.—
3. Šivalni stroj ali trier za žito, vrednost . . . Din 3.500.—
4. Trideset knjižnih nagrad v vrednosti . . . Din 3.000.—

skupaj Din 32.780.—

Kdo ima pravico do izžrebanja za te nagrade?

Vsak naročnik „Slovenca“, ki

1. pošlje to glasovnico izpolnjeno do 1. junija t. l. ob 6. uri zvečer.
2. ima na dan žrebanja 2. junija plačeno naročnino za dnevnik „Slovenec“ vsaj do konca junija, če je nov naročnik pa najmanj za tri mesece.

Dopisnica.

Znamka za
50 par

Upravi „Slovenca“

Ljubljana
Jugoslovanska tiskarna

pelnika dr. Čerina silno napredovala in je postala eden glavnih činiteljev v našem kulturnem življenju.

d Zgorela sta gospodarsko poslopje in hlev posestnika Jožefa Zerovca v Mlinem pri Bledu. Neznani blejski zažigalec je torej zopet oživel.

d Vseslovanski gasilski kongres se bo višil v mesecu juliju leta 1930. v Ljubljani.

d Kovačnico je uničil požar Antonu Tekstoru na Selu pri Ratežu.

d Strela je udarila dne 2. marca v oreh posestnice Franciške Volčjah v vasi Brezje pri Novem mestu. Precej zgodaj je začela.

d V krepkih kralja alkohola. Pretekli teden sta popivala v Hrastniku rudarja I. J. in V., oba poročena, doma iz Jurkloštra. Radi malenkostnega spora je V. z nožem razparal trebuh svojemu tovarišu. Ubogi družini!

d Če se polivajo s petrolejem drva. V Rožni dolini pri Ljubljani je odšla neka mati po vodo in pustila mali hčerki sami v kuhinji. Starejša sedemletna je hotela zakuriti v štedilniku, a ker ni hotelo zagoreti, je močno drva polila s petrolejem. Ko je pritaknila vžigalico, je nastal silen ognjen razlet. Starejša je ubežala, ko je skočila skozi okno, mlajšo 16mesečno sestropo pa je objel plamen, da se ji je spremenil ves desni del obraza v en sam mehur. Bo težko okrevala.

d Konj se je splašil pri Ježici posestniku Ivanu Možini iz Srednjih Gamelj, ko se je vračal iz Ljubljane domov. Voznik je padel z voza in so Možino nezvestnega pripeljali v ljubljansko bolnico.

d Tatovi v Kranju. Na praznik so vlomili neznani tatovi v ključavničarsko delavnico Frana Markiča in odnesli raznega orodja za okrog 3000 Din. Drugo noč so obiskali brivnico J. Šimunca in pokradli raznega brivskega orodja za 15.000 Din. 1. aprila pa je neznan uzmovič odnesel trgovcu g. Sirku listnico z 800 Din gotovine.

d Vojaški avto v prepadu. Na cesti med Ercegnovi in Dubrovnikom, blizu Konavljaja, se je te dni pripetila težka avtomobilska nesreča, ki je zahtevala dve človeški žrtvi. Neki vojaški avtomobil iz Kotorja je padel v 20 m globok prepad. Šofer in poročnik, edina potnika, sta bila seveda na mestu mrtva.

d Za naše kosce. Tvrdka Jos. Vovk in Ko. objavlja v našem listu oglas, kjer je naslikana nove vrste spona za koso. Pri tej sponi ostane kosišče na zgornjem delu štirivogliato, ker prime spona po celi ploščnati strani, pritrdi pa se z roko in sicer s pritiskom poluge, ki je tako prirejena, da se trava med kosnjo ne nabira vanjo in se z lahkoto odpira. Pri tem delu ni potreba nikaškega orodja. Prihrani se mnogo na kosiščih in času. Upati je, da se spona prav kmalu udomači tudi pri nas.

d Odhod v gledališče je kaj lahak, ako niste izmučeni. Pazite torej, da za pranje perila vzamete Schichtov »Radion«.

d Ljudska posojilnica v Ljubljani, r. x. z. n. z., je imela svoj letošnji redni občni zbor 21. t. m. Iz poročila je razvidno, da se je Ljudska posojilnica v letu 1928, lepo, kot prejšnja leta, razvijala. Število članov se je povečalo za 368, ter jih je bilo koncem leta 4068. Vloge so se pomnožile v preteklem letu za nad 25 milijonov dinarjev in so

„Mi gremo
lahko tudi
v gledališče,“

pravi mlada gospa
Mica. „Tudi takrat
ko peremo, imamo
časa, ker nam je
težko opravilo pra-
nja odvzel RADION,
ki pere sam.“

Varuje perilo!

znašale koncem leta 1928. nad 162 milijonov dinarjev. Menični portfelj je znašal koncem leta skoro 7 milijonov dinarjev, terjatve na vknjižbo in osebno poročilo nad 30 milijonov dinarjev, terjatve v tekočem računu pa nad 93 milijonov dinarjev. Gotovina, naložbe pri denarnih zavodih in menični portfelj so znašali nad 36 milijonov dinarjev. Čisti dobiček, dosežen v letu 1928., znaša 454.063,55 Din, ki se je v celoti pripisal rezervnim zakladom. V dobrotelne namene se je že med letom razdelilo 84.320,50 Din.

d Občni zbor Ljudske posojilnice v Celju se je vršil 22. marca 1928. Iz poročila posnemamo, da se je ta zavod v minulem letu prav krepko razvil in zelo lepo napredoval. Denarni promet je znašal 606.430.299,52 Din. Število zadruženikov je naraslo od 3249 na 3979. Hranilne vloge na knji-

žice in v tekočem računu so znašale koncem leta 76.419.225,32 Din in so torej v letu 1928. narasle za 16.748.724,11 Din. Stanje posojil koncem leta 1928. je bilo sledeče: hipotekna posojila 20 milijonov 556.009,98 Din, menična posojila 8.612.075,03 in posojila v tekočem računu 26.436.406,70 Din, skupaj 55,604.491,71 Din. Povišek proti prejšnjemu letu 10.816.522,41 Din. Razpoložljivega denarja je imel zavod koncem leta 1928., naloženega pri raznih denarnih zavodih, 20.116.752,70 Din, znak velike likvidnosti zavoda. Rezervni zakladi so se zvišali koncem leta 1928., upoštevajoč tudi dobiček iz leta 1928. po 237.269,53 Din, na 1.168.448,90 Din. Iz zgoraj navedenih števil jasno razvidimo, da se zavod vsestransko lepo razvija in da uživa splošno največje zaupanje in šmahotice. Priporočamo ga vsem našim bralcem.

PO SVETU

Katoliška cerkev.

Blagoslov Sv. Očeta slovenskim vernikom.

Presvetli lavantinski pomožni škof dr. I. Tomažič je bil nedavno pri papežu v Rimu. Sv. oče se je živo zanimal za razmere v škofiji in je poudarjal, da je treba sedaj po sklenjenem sporazumu z Italijo, še več moliti kot prej, da se srečno uredijo vse zadeve, ki so s pogodbo v zvezi. Z veseljem je vzel na znanje, kako se v škofiji dela za procvit verskega življenja, za verski preporod mladine, za misijone, za zedinjenje cerkev in za dobronamernost. »Povejte zlasti,« je dejal sv. oče, »da velja naš blagoslov mladini in vsem tistim, ki delajo za mladino in za njeno katoliško organizacijo.«

s Odkritosrčno priznanje pred smrtjo.

V Parizu je nedavno umrl E. Vaughan, soustanovitelj zagrizenega protiklerikalnega časopisa »Aurore«. Časopisja je poslal pred smrtjo pismo, v katerem priznava, da se je v svoji protikatoliški politiki kruto motil in da je ta politika prizadela Franciji ogromno škodo. Med drugim je Vaughan napisal v zadnjem listu sledeče: »Popolnoma sem danes prepričan, da je človeška družba, sezidana na temelju materializma in brezboštva, nemogoča. Verske razlage skrivnosti, ki nas obdajajo, ne bo nikdar doumel naš revni človeški razum. Zavržem nauke svobodnjakov in brezbožnežev tudi zato, ker nimajo na sebi nič tolažilnega. Ako bi bil to resnico spoznal prej, razglašal bi jo javno brez strahu in bojazni pred sramotanjem pokvarjenega sveta.«

Italija.

s Volitve v fašistovski parlament v Italiji so se izvršile pretekli mesec. Volilni red je tak, da je že naprej zajamčil fašizmu vso moč. Kako so volili? Italijo so razdelili v 13 strokovnih zvez, od teh pripada sedem zvez delodajalcem, ostalih šest pa delavskim, kulturnim in socialnim društvom. Vse te zveze in društva, ki imajo seveda itak že fašistovsko obilježje, so predložila vrhovnemu fašistovskemu svetu 800 ljudi, izmed katerih je ta zbral 400 kandidatov za parlament. Izmed 400 kandidatov so dobili delodajalci 207, delavci in nameščenci 89, bivši vojaki 40, vojni invalidi 14, predstavniki šol in društev pa 50 članov. Volilno pravico so imeli vsi italijanski državljani, ki so dovršili 21. leto, pa tudi oni z 18 leti, ako so poročeni. Razen tega so morali vsi dokazati, da so plačali davke in članarino svoji zvezi. Vsak volilec je dobil dva lističa: belega, s katerim se je lahko izjavil proti fašistovskim kandidatom in drugega v italijanskih državnih baryah, s katerim je potrdil Mussolinijevo stranko. Ako bi bilo slučajno trobojnih lističev manj kakor belih, bi se volitev ponovno vršila. Tega seveda ni moglo biti. Od 9 milijonov 650 tisoč 270 vpisanih volilcev se je udeležilo volitev 8 milijonov 650 tisoč 740 italijanskih državljanov. Od poslednjih je gla-

sovalo za fašistovsko listo nad 8 in pol milijona. Mussolinijeva zmaga je torej popolna. Vzrok tako velikega uspeha pa je iskati v nemali meri v — sporazumu z Vatikanom.

s Primorski Slovenci inajo zopet svoj časopis. Mussolini je dovolil Slovincem izdajanje enega mesečnika in enega tednika, Hrvatoma pa en tednik. Tako je po večmesečnem presledku izšel v Gorici »Novi list«, ki mu je glavni urednik bivši poslanec rimskega parlamenta g. dr. Engelbert Besednjak. — Brezdvomno je vse to v veliki meri posledica sporazuma Italije z Vatikanom.

s Razno. Samo iz ene vasi na Vipavskem je odšlo 4. aprila 19 fantov v Ameriko s trebuhom za kruhom. — Zelo so pozeble trte na Vipavskem, na Krasu in v Istri. — Mussolini pride 24. maja v Gorico k otvoritvi spomenika padlim vojakom. — Ustreljenega so našli 61 letnega Matijo Kranjca iz Orehovega pri Cerknem. Umora sumijo sina Justina, ki so ga že zaprli.

Te dni začne izhajati v Gorici nov slovenski mesečnik »Družina«. — Sodni dvor v Bolonji je razsodil, da uradniške plače niso zasledljive. — Največje mesto v Italiji ni Rim, temveč Milan, ki šteje 942 tisoč duš, nato sledi Neapelj z 869 tisoč prebivalci.

Francija.

s Pogreb maršala Focha se je izvršil na posebno slovesen način. Takega pogreba Pariz še ni videl, odkar je umrl Napoleon I. Poleg francoskega vojaštva, ko nastopili vojaški oddelki vseh zaveznških držav. Posebno pozornost so vzbujali Jugoslovani, ki so korakali v sprejemu pod poveljstvom vojnega ministra generala Hadžića in šefa generalnega štaba Pešića.

Belgija.

s Težka nesreča v premogovniku. V novo otvorenem premogovniku v belgijskem Limburgu se je pripetila v soboto zvečer težka nesreča po eksploziji plinov, ki je zahtevala 26 smrtnih žrtev in 14 ranjencev. Pri reševalnih delih sta se ponesrečila še dva delavca, ker se je udri rov, v katerem so zgoreli leseni stebri, ki niso mogli več vzdržati pritiska zemlje. Preiskava je dognala, da je nastala eksplozija radi nepravilnega zažiganja strelcev v globini 658 metrov, neposredno preden so se imeli izmenjati delavci. Eksplozija je povzročila 55 metrov dolg plamen.

Anglija.

s Pred volitvami v parlament. Vršile se bodo kmalu. Za oblast se bore tri stranke: konservativci, delavci in liberalci. Kandidatov je nič manj ko 1500. Poglavitna borba bo med sedanjo vlado konservativcev in delavsko stranko Macdonalda. Ni izključeno, da zgube konservativci vladno krmilo in pride na vrh Macdonald. To bi imelo velike posledice v politik Evrope. Macdonald želi priznati Sovjetsko Rusijo, delati proti oboroževanju in podpirati povsod demokratsko politiko.

Nemčija.

s Zeppelinov polet v Jeruzalem in nazaj. V ponedeljek dne 25. marca jutraj je zrakoplov »Grof Zeppelin« odplul iz Friedrichshafna proti Jeruzalemu. Plul je v

smerni proti Baslu, čez Besançon, Marseille, Korsiko, Tirensko morje. Ob 3 popoldne je Zeppelin priplul nad Rim. Krožil je okoli 15 minut nad mestom. Zeppelin je preletel tudi vatikansko državo. Ob 5 popoldne je Zeppelin letel nad Napoljem in nato krenil dalje proti jugu. Zvečer je Zeppelin plul nad otokom Krfom. 26. marca je že došel »Zeppelin« nad Jeruzalem, dne 27. marca zjutraj se je vračal preko Grčije, Dalmacije in Slovenije nazaj v nemški Friedrichshafen. Na »Zeppelinu« je bilo 28 potnikov. Vreme za let ni bilo ugodno.

Rusija.

s Boljševiška svoboda. V Moskvi je nad 70.000 oseb, katerim je bila odvzeta volilna pravica in se domneva, da bo to število kmalu doseglo 200.000. Ravno tako se godi tudi po drugih mestih in vseh po vsej Rusiji. Napovedana je takorekoč nekakša politična vojna proti gotovim elementom po vsej Rusiji. Da ena ali druga oseba izgubi volilno pravico, za to zadostuje le malenkostni prestop, katerega bi se sploh ne moglo smatrati za pregrešek, a to daje le povod do pretiranega postopanja. Osebe, ki v Rusiji izgubijo volilno pravico, pa ne izgubijo le te pravice, ampak tudi še mnogo drugih pravic. 1. Tem osebam se ne izda karte za kruh, zato morajo za kruh plačati veliko večjo vsoto, kakor oni, ki imajo karte. 2. Lastniki stanovanj lahko od njih zahtevajo tri- do štirikrat toliko najemnine, kakor od drugih, ki imajo volilno pravico. 3. Ti so tudi izključeni iz delavskih zvez in zato ne morejo dobiti dela, ako se jim volilna pravica ne povrne nazaj tekom enega leta. Še več takih in podobnih pravic izrubijo v Rusiji oni, katerim je odvzeta volilna pravica.

Amerika.

s Razno. Železna ruda je do smrti zasula Matijo Štukla v Ely, Minn. Pokojni je bil rodom iz Dolenje Pake pri Črnomlju. — V Pittsburghu, Pa., je umrl Alojzij Rihtharšič. — V Denver, Colo., je preminul Mihael Horvat iz Bubnjarccev pri Metliki. — V Calumet, Mich., je odšel v večnost Fr. Simončič, rojen v vasi Sv. Jurij pri Novem mestu. — V Jolietu je umrl John Kralj iz vasi Griblje, fara Podzemelj v Belokrajini. — Slovenci v Clevelandu, ki imajo svoje lepe domove v Nottinghamu, Enclidu in Noble in ki so po imenih teh naselbin razdeljeni, dasiravno bližnji sosedje, so si izbrali za to naselbine ime slovenske prestolice »Ljubljana«. — V Lyonsu, Ill., se je smrtno ponesrečil Anton Senica, rodom iz Regrče vasi pri Novem mestu.

Drobne novice.

Veliko vojsko zбира Rusija ob afganistanski meji.

V angleškem Manchesteru so ustanovili gledališče, v katerem so igralci delavci.

100.000 delavcev avstrijske kovinske industrije bo štrajkalo, ako ne pride do 6. aprila do sporazuma.

Alkoholnih pijač ne smejo prodajati ob nedeljah v Romuniji.

100 milijonov dolarjev škode je napravila poplava v Alabama v Ameriki.

Dunajčani so pojedli lani 116.000 goved, 24.000 telet, 288.000 svinj, 11.377 ovac in jagnjet ter 30.000 k o n j.

Največji nemški parnik »Evropa« je zgorel. 40 milijonov zlatih mark škode.

Madžari zopet hujskajo proti državam Male antante.

Komunisti rovarijo na Bolgarskem. Vlada je dala zapreti nekega Stojanova, agitatorja iz Rusije.

Notranje posojilo v znesku 50 milijonov rubljev (ca. 1 milijardo Din) bo najela Rusija.

200.000 zlatih kron je zbralo švedsko ljudstvo kot poročni dar norveškemu prestolonasledniku.

200 mrtvih in ranjenih je bilo pri zadnji železniški nesreči na Japonskem.

Kino je zgorel v Igolkinu na Ruskem. Mnogo ranjenih in 114 mrtvih.

Calles upornikov v Mehiki še ni ugnal. Veliko zrakoplovno postaja bodo odprili v Njujorku.

300 najlepših avtomobilov je uničil požar na razstavi v ameriškem Los Angelesu.

100 človeških žrtev je zahteval vihar na portugalskih Madeirskih otokih.

Silen vihar je ugonobil vas Zangezura v azijski Rusiji.

Z našo umetno

moštvo esenco „Mostin“

si lahko vsako s malimi stroški pripravi izvrstno obetljivo in zdravo domačo pijačo. Cena 1 steklenice za 150 litrov Din 90.— po pošti Din 50.—. Dobi se samo v drogeriji A. Kanc sinova Ljubljana in drogeriji Wolfman na ul. M. Kanc, Maribor, Gosposka 33.

39

RAZNO

Vasjo bres Boga. Na Dunaju je bogat oče vzel domačo učiteljico za svojega fanta. Ko je prišla v hišo, ji je zabil: »Enkrat za vselej vam povem, da mojemu otroku ne govorite nikdar nič o verskih stvarih!« Čez nekaj let je tožil isti oče: »Meni se zdi, da postaja moj fant bolj živah kot človek! Ali se to danes ne ponavlja tolikokrat?«

Kaj dela verna mladina. V Braziliji so pripravili velik mladinski kongres. 1000 mladinskih organizacij se ga je udeležilo po svojih odposlancih. Glavnemu zborovanju pred stolnico v mestu San Paulo je prisostvovalo 20 tisoč udeležencev z godbami in zastavami. Razen čisto verskih prireditelj, kakor skupnih sv. obhajil, skupnega čedenja Najsvetejšega, so imeli še razna zborovanja in posvetovanja, na katerih so se posvetovali o vzgoji k čistosti in o poblajanju brezvestnosti na javnih šolah, o odporu proti umezanosti po časnikih, knji in gledali-

NAZNANILA.

Sv. Gregor. Prosvetno društvo vprizori na belo nedeljo, 7. aprila »Žrtve spovedne molčečnosti«, igro v petih dejanjih.

Prosvetno društvo »Kreke v Olševku« nad Kranjem priredi v nedeljo, 7. t. m. ob 3 popoldan predstavo Finžgarjev »Divji lovec«, narodni igraček s petjem v štirih dejanjih. Nastopi 25 oseb.

d Kmetijska šola na Grmu sprejme s 1. majem 1929 15 učencev (vajecev) v pripravljalni gospodarski tečaj. Ti učenci imajo dnevno po dve uri pouka v šoli, ostali čas se uporabljajo pri delih na šolskem posestvu, dobivajo vso oskrbo na zavodu brezplačno in so pod stalnim nadzorstvom, kot redni učenci. Tečaj je namenjen kot priprava za vstop v redno šolo predvsem onim kmečkim sinovom, ki imajo slabo predzobrazbo iz osnovne šole. Iz tega razloga se opozarjajo vsi kmečki gospodarji, ki žele poslati svoje sinove v kmetijsko šolo na Grmu, da v redno šolo, ki se prične v začetku novembra 1929, ne bo sprejet noben prosilec, ki ni dovrnil z dobrim uspehom vsaj štirih razredov osnovne šole, če ni prej obiskoval tega pripravljalnega tečaja. Skušnja namreč uči, da taki prosilci brez prejšnje temeljite priprave ne dosežejo dovolj uspehov in je naš in njihov trud skoro zastonj. Učenci pripravljalnega tečaja imajo po dovršenem tečaju tudi prednost pri sprejemu v redno šolo v šolskem letu 1929-30 pred vsemi drugimi prosilci in sicer na brezplačno mesto v celoletni in zimski šoli. Pogoji sprejema v tečaj so: 1. starost ne manj kot 16 in ne več kot 19 let; 2. dovrščena osnovna šola (četudi le enorazredna); 3. telesna in duševna sposobnost. Prošnjam kolikovanj z Din 5+20 je priložiti krstni list, domovnico in zadnje šolsko spričevalo ter jih poslati najpozneje do 20 aprila 1929 ravnatelju Kmetijske šole na Grmu, p. Novo mesto. — O sprejemu se obvesti prosilci po 20. aprila pisмено. Vsa potrebna pojasnila daje ravnateljstvo.

d Ženska srebrna zapestna urica, notes s polnim naslovom in ključki je izgubila neka gospodična. Smer Sv. Jakob proti Ljubljani. Najditelj se prosi, da vrne proti nagradi v župnišče pri Sv. Jakobu na naslov: Viljem Vlahovič, Prule, Ljubljana.

Radio.

Vsak dan: 12.30 Reproducira glasba. — 13.30 Casovna napoved, reproducirana glasba. — 13.30 Borzna poročila. — 22 Poročila in casovna napoved. — 23.30 Poročila in casovna napoved. — 18 Antologija slovenske lirike. — 18.30 Kmetijsko predavanje; — 19 Čekčina. — 19.30 Zgodovina Slovencev. — 20 Koncert glasbe severnih narodov I. Izvaja Radio-orkester.

Petek, 5. aprila: 17 Koncert Radio-orkestra. — 18.30 Gospodinjina ura. — 19 Francoščina. — 19.30 Iz glasbenega sveta. — 20 Pevski solistični večer. — 21 Koncert Radio-orkestra.

Sobota, 6. aprila: 17 Koncert Radio-orkestra. 18 Prens predavanja pesnika Jana Skala: O lužičkih Srbih. — 18.30 Nemščina. — 19 Split in okolica. Propagandno predavanje v slovenskem, nemškem in češkem jeziku. — 19.30 O filmski umetnosti. 20 Pevski večer zbora »Balalajek-Kremelj«. Nato Radio-orkester. — 22.15 Sprehod po Evropi.

Nedelja, 7. aprila: 9.30 Prens cerkvene glasbe. — 10.30 O sadjarstvu. — 11 Koncert Radio-orkestra. — 15 Casovna napoved. — Lahka glasba. — 15.30 Mladinski koncert državne vadnice v Ljubljani. — 20 Slovenska zborovska narodna in umetna pesem, izvaja trnovski pevski zbor. — 21 Koncert Radio-orkestra.

Ponedeljek, 8. aprila: 17 Koncert Radio-orkestra. — 18.30 Čekčina. — 19 Francoščina. — 19.30 Higijensko predavanje. — Glasba severnih narodov II. — Izvaja Radio-kvartet.

Torek, 9. aprila: 17 Koncert radio-orkestra. 18 Sprehodi in izleti spomladi. — 18.30 Zur Oegenstandstheorie der Persönlichkeit. Znanstveno predavanje v nemškem jeziku, predava vseuč. prof. dr. Veber. — 19 Nemščina. — 19.30 Naše sosednje države: Narodno-gospodarske razmere v Romuniji. — 20 Koncert godbe Dravske divizije na pihala. — 22.15 Sprehod po Evropi.

Sreda, 10. aprila: 17 Koncert Radio-orkestra. — 18.30 Pravljina ura. — 19 Srbohrvaščina. — 19.30 Prens opere.

☛ V VSAKO HIŠO »DOMOLJUBA« ☛

Zagorski zvonovi.

Globoko je zavzdihnil in zastokal; nato je začel pripovedovati z izpremenjenim, mrzlim glasom, kadar da bi se stvar njega prav nič ne tikala, vendar vidno razburjen:

»Le zlitina zvonov je še tu, zvonov pa ne več. — V oni strašni noči, ko smo vzeli zvonove iz zvonika, smo jih prepeljali v Rudno jamo ter jih tam razbili vse štiri na drobne kose. A ni bilo več časa, da bi iz zlitine prelili dragoceno kovino. Francozi so prišli mnogo prehitro. Morali smo koščke zvonov hitro skriti, da ne bi prišli sovražnikom v roke. Ko je minila vojna, smo tvoj oče, stari Križnar in jaz koščke zopet zbrali, zakopali vso zlitino pod Sedlom v globoko jamo ter napeljali potok Slemnico preko onega mesta, kjer ležijo zvonovi. In sedaj leži nad zvonovi visoka plast gruča in blata... Odšel sem v tujino, se zopet vrnil in vedno čakal, da bosta stari Križnar in tvoj oče kaj storila in sem jima tudi parkrat to omenil; toda rekla sta, da se Zagorci še niso opomogli od vojne in nimajo denarja, zato se mora stvar odložiti. Nato sta oba umrla, a nikdar nisem čul, da bi kaj omenila v oporoki o tej stvari. Ostal sem samo še jaz s to skrivnostjo in težko dolžnostjo v srcu. Toda nisem imel ugleda v vasi in nisem znal govoriti z ljudmi. Sanjari sem o vsem mogočem. Domišljal sem si, da bi lahko našel v Črni steni zaklade, zlato in drage kamne, katere bi lahko spravil v denar in z njimi sezidal cerkev. Preiskal sem vso Črno steno, našel pa sem samo nekaj železnih drogov... Nekoč sem udaril s takim železnim drogom ob bleščečo skalo in ta

je čudovito zazvenela v širokih, temnih rovih, — kakor bi zadonel zvon. To mi je ugajalo in tolkel sem tako dolgo, da sem skalo razbil. V skali ni bilo ničesar in vendar sem nevede in nehoti nekaj dosegel. Ko sem prišel namreč nekaj dni pozneje v vas, so v vasi govorili, da so stari zvonovi zopet zvonili, da so spravljani v Črni steni, da zvonijo verne duše ter s tem opominjajo Zagorce, naj sezidajo zopet cerkev. To je bila voda na moj mlin. Veselo sem razžiral to pravljico in ljudje so verovali vanjo. A še več sem storil, da bi ljudi bolj prevaril. Nesel sem v Črno steno še debelejši železen drog, težko bakreno in kositerno ploščo ter obesil te stvari ob vhodu v rov, ter tolkel po njih s kladivom. Vsled dolgih rogov rudnika se je zvok tako povečal, da je bil popolnoma podoben zvonjenju zvonov. — Često sem šel podnevi, pa tudi ponoči tja gori ter zvonil — parkrat pa je veter opravil to delo —, in Zagorci so bili trdno prepričani, da zvonijo stari zvonovi. — Moj Bog, stare zvonove ni skoro nihče poznal, kdor pa jih je kdaj slišal, se jih sedaj ni mogel več spominjati tako natanko. Kar človek rad verjame, to lahko verjame... Nisem delal tega, da bi se šalil z ljudmi, Bog mi je priča, temveč le zato, da bi ljudi vzpodbodel k zidanju cerkve; a vendar je bil to greh. velika laž, in vsaka laž se mašuje... Sedaj poznaš vso mojo skrivnost.«

Z napeto pazljivostjo je poslušal Osojnik starčka. Nekaj časa je sedel zamišljen, nato pa je rekel mirno:

»Jože, vedno se mi je zdelo, da ti zvonijo; toda da niso to pravi zvonovi, o tem bi me ne mogel nikdar nihče prepričati. Prevara se ti je sijajno posrežila in greh ni tako velik. Bog ti ga bo rad odpustil — saj nisi s tem nikomur škodoval.«

»Kaj, nikomur škodoval? Ali si slep?« je zavpil starec; »troje človeških življenj sem uničil s to pre-

PO DOMOVINI

PREDOSLJE.

Letošnjo velikonočno procesijo smo v naši tati silno težko pričakovali. Ravno do tedaj namreč smo imeli dobri nov plural, za katerega so zbrali denar moške in fantje že lansko leto za 25 letnico g. župnika. In res smo ga dobili. Plural izredno učinkuje. Narejen je po načrtu umetnice ge. Helene (Vurnikove). Mesto navadnega plaščka na hrbtni ima rdečo meniško kapuco. Na tej je čudovito lepa slika Jezusovega Srca v modri barvi. Iz Kristusa, ki je »žareče ognjišče ljubezni«, gredo zlati žarki na vse štiri strani v podobi križa. Kar še prostora ostane je pa okrašeno z zlatimi grozdi in zlatimi trtinami listi. Ob robu spredaj je napisano, da so ta pluvial poklonili g. župniku za 25-letnico moške in fantje. Črke so rdeče, na roboh obšite z zlatom. Zgoraj in spodaj napisa je moder trak. Pluvial napravi očarajoč vtis. Zlasti bo ostal neizbrisno v spominu vsem onim, ki so ga videli, ko se je pri velikonočni procesiji ob žarkih zahajajočega solnca lesketal v najčudovitejših barvah. Brez pretiravanja lahko trdimo, da je ta pluvial eden izmed najlepših v škofiji.

ST. GOTARD.

V dneh pred velikim tednom, to je cvetno soboto in nedeljo in v ponedeljek na Marijin praznik so sev ršile duhovne vaje za moške in fantje. Vse govore — skupno devet — je imel č. g. Ljudevit Savelj, misijonar iz Ljubljane. Razen prvega dne — ko je bil delavnik — je bila udeležba prav dobra in v torek zjutraj ob sklepu se je precejšnje število moških in fantov udeležilo skupnega sv. obhajila. Bog daj, da bi duhovne vaje obrodile bogate sadove v življenju moških in fantov. — Na belo nedeljo bosta obhajala zlato poroko Anton Režun in Terezija roj. izlaskar, oboje iz vasi St. Gotard. — V nedeljo, dne 14. aprila prideta dva govornika iz Ljubljane in bosta v društveni dvorani imela poučna in zanimiva predavanja, takozvani zadržno-gospodarski tečaj. Gospodari in gospodinjice, fantje in dekleta, vsi, ste

tedaj vabljani, da po končanem cerkvenem opravilu ne odidete takoj domov, ampak greste z veseljem v dvorano in poslušate predavanja, ki so za vas zelo poučna...

RIBNICA.

Rešetarjem ribniške in sodaške doline se sporoča, da bo v ponedeljek po beli nedelji na semanji dan v Ribnici ob 11. uri v dvorani zelo važen sestanek. Pridite vsi, tudi oni iz Sodažice.

METLIKA.

Pozdravljen dobri in zvesti služabnik! Ker si bil v malem zvest, te bom čez veliko postavil. Pojdi v veselje svojega Gospoda.

Marko Vajda je to. V soboto zvečer se je poslovil, v ponedeljek smo ga spremili k Trem faram. Vsi znanci so žalovali za njim. Ta in oni je izjavil: Tako trdnih, prepričanih mož je malo. Pri

kapelici, ki je zrastle po njegovem trudu, smo se še z besedo od njega poslovili, potem pa smo še molili zanj in še za to, da bi tudi mladi rod dal narodu veliko tako značajnih mož, kot je bil naš nepozabni Marko.

IZJAVA. Podpisana prekličem vse govorice o zastrupljenju, ki bi ga bila povzročila gospodična Al. bina Forster, konces. zobotehnica v Dol. Logatcu, ter svarim vsakogar, ki bi slične govorice raznašal. Zahvalim se tudi, da je odstopila od sodnijskega zasledovanja.

Nežka Petkovšek, šivilja v Gor. Logatcu

Ugodna prilika - posestvo

V bližini Škofje Loke, pol ure od glavne ceste, se odda za dobo do 10 let v najem dobro ohranjeno posestvo z vsemi gospodarskimi poslopji, gozdovi in pripadajočim zemljiščem, na katerem se lahko redi 8—10 glav živine. Lega posestva prvorstna — solnčna. — Vse potrebne informacije se dobe pri upravi »Domoljubac« pod št. 3155.

Največja izbira češkega in angleškega sukna

A. & E. Skaberne, Ljubljana

varo, troje mladih, krepkih človeških življenj! Bernikov Janko, Erženov Lojze in Kolarjev Gašpar so šli na Črno steno, da bi našli zvonove in vsi trije so se ubili. Jaz sem jih umoril, ja z — in v Svetem pismu stoji: oko za oko, zob za zob, življenje za življenje. Oh! —

»Jože, kar človek ne stori namenoma, to ni greh. Saj nisi vabil fantov v goro in nisi niti slutil, da bodo šli tja gori.«

»Ne, niti sanjalo se mi ni, dokler ni prvi padel; in po prvi nesreči sem mislil, da bo sedaj vsakogar minila radovednost. Drugi in tretji sta padla skoraj drug za drugim. — Tedaj se me je lotil grozen strah in sem stal čisto noč in dan na straži... Tudi ti si me dobil tam gori na straži. Isti dan sem poglal v zrak kamenito stopnico. In sedaj je vodila samo še ena pot do vhoda v rudnik, za katero sem vedel le jaz. Nihče drugi ni mogel več priti v Črno steno. — Toda trije mladi ljudje so mi stali neprestano pred očmi; umoril sem jih, sicer ne prostovoljno, a vendar nisem mogel umiriti svoje vesti. In tedaj, ko bodo zvedeli ljudje resnico, kaj bodo rekli? Prijatelji in sorodniki treh nesrečnih fantov me bodo kamnili, ali pa vsaj tirali pred sodišče.«

»Jože, ti se mučiš brez poviša; glej, saj ni treba, da bi ljudje zvedeli resnico?«

»Da ne bi zvedeli za resnico, praviš? Saj bodo morali zvedeti, ako bomo izkopali koščke zvonov.«

»Ni nujno. Ako ne bo nihče več prišel v Črno steno, ne bo nihče zvedel, kaj se je godilo tam notri; saj tudi ni treba, da bi kdo zvedel. Skrivnostno zvonjenje v Črni steni je bilo vsem uganka, in mnogi so mislili, da straži. Ako bomo dobili nove, lepe zvonove, in bo zvonjenje v Črni steni prenehalo, bodo vsi pozabili nani. — Tiho bodi in počakaj, da povem

vse. Pred Bogom gotovo nisi mnogo kriv. In kar Bog odpusti, lahko pustimo nato pri miru...«

»Toda zvonovi! Saj moramo vendar izkopati koščke zvonov,« ga je prekinil starček.

»Prav; toda saj ni treba, da bi bili vsi ljudje pri tem poleg. Veš kaj mislim? Poklicali bomo v vas zvonarja, ki bo vli v Rudni jami iz stare kovine nove zvonove. Da bo ostala stvar popolnoma tajna, bo ograbil mojster s svojimi pomočniki dotični prostor. In to ni nič sumljivega, ako nočejo imeti zvonarji pri delu gledalcev. Prav nič se ti ni treba torej bati. Skrivnost Črne stene bo ostala zakopana; nihče je ne bo izkopal. — V nekaj mesecih bodo viseli novi zvonovi v zvoniku; ko bodo prvič slovesno zadoneli, boš pozabil vse skrbi in težave.«

S široko odprtimi očmi je poslušal starček mladega moža, nato pa je zamolklo zastokal:

»Ti si dober človek. Oh, ako bi se to res zgodilo, bi mi padel kamen s srca! Tako toplo znaš govoriti in človeka potolažiti.«

»Jože, ako bi več občeval z ljudmi in ne bi uničil svojega srca, bi ti bilo že zdavnaj laže.«

»Mogoče, mogoče,« je počasi odgovoril stari in po kratkem premišljevanju rekel: »Osojnik, ubogal bom tvoj svet. Ako bom našel mir, ko bodo zadoneli zvonovi iz zvonika, potem je prav. Ako pa nemir ne bo izginil, potem še vedno lahko povem resnico — saj bo še čas. Sedaj pa hitro pokličimo kakega zvonarja.«

Na velikonočni torek sta se peljala Osojnik in Skobčev Jože v glavno mesto in se dolgo pogajala z zvonarjem. Zvonar je rad prevzel delo in se zavezal, da bo storil delo popolnoma tajno. Čez štiri tedne je prišel v Zagorje in pripeljal seboj petnajst pomočnikov.

ščih, o podpiranju kršč. tiska, o duhovnih vajah itd. Tako dobiva dobra stvar vedno novih pristavev in borec.

Obščaba na temelju okrožnice papeža Leona XIII. V Buenos Aires, glavnem mestu Argentine, je gospodar odpustil brez vsakega razloga svojega delavca in mu zato ni hotel dati nikake odškodnine. Delavec se je zatekel k sodni in sodnik je razsodil v prid delavcu, češ, da se gospodar ni ravnal po načelu pravičnosti in ljubezni, ki sta temelj zakonodajstva, kakor je poudaril papež Leon XIII. v svoji okrožnici o delavskem vprašanju.

Radio na Holandskem. Holanci so nam v kulturnem oziru lahko v marsičem za zgled. Tudi radijsko vprašanje razumejo. Naročnine amaterjem ni treba plačevati, pet velikih družb podpira oddajne postaje. Zato pa lahko šteje mala Holandska 300.000 amaterjev. Neki izmed radijskih listov se tiska v 153.000 izvodih, glasilo katoliške radijske organizacije ima 61.000 naročnikov, sličen protestantski list 40.000, zopet drugi 25.000 naročnikov; socialistično radijsko glasilo izhaja v 23 tisoč izvodih.

Vajenca za kovaško obrt sprejme takoj - Franc Avman, Vir, p. Dob pri Domoljubu.

Prodajalca posrednikov išče velika švedska tovarna v vsakem kraju proti dobri plači. Naslove sprejema: TEHNA družba, Ljubljana, Mostni trg 25.

Orčje od soli in cementa kupim v vsaki množini. Franc Borc, Smarča, p. Kamnik.

Nipec vjen konj, pošten in priden se sprejme takoj. Ponudbe na Ivan Savnik, Kranj.

Enodružinska hiša z nekaj zemljišča, napredni. Naslov v upravi Domoljuba št. 30/3.

Srednje posestvo vzamem v najem. Valent n. Lipovšek, Križkava št. 12, p. Višnja gora.

Deček poštene krščanske družine se sprejme na kmetijo, 12-14 let kot pastir. Plača po dogovoru. I. Keber, Studenec 12, p. D. M. v Polja.

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki „Domoljuba“ plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje prideleke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Napredaj nova hiša

2 sobi, zidana veranda in vse pritlikline, električna razsvetljava, poleg sadni vrt in njiva, 4 km od Ljubljane, avtoveza. Porenta, Glinca, št. Vid n. Ljubljana.

Tečaj krojenja,

šivna garderobe, perila in otroških stvari se prične 10. aprila. Ugodni plačilni pogoji. Izdelava krojev. Zasebno krojno učilišče. Ljubljana. Stari trg 19.

Poljsko kovačnico

primož nakovalno, kupim še za malo porabo. Bizant. Zebe, Medvode

Mesarskega vajenca

sprejem takoj. Franc Keber. Smarjno pri Ljubljani 13, p. Moste

Hišpca

za vsa kmečka dela sprejem takoj. — Naslov pove uprava Domoljuba pod št. 3057.

Posredovaln. Ogrinc

Ljubljana, Miklošičeva c. 25 (bliž kolodvora) oddaja službe kuharicam, natakericam, služkinjam. — Za odgovor dvedinarako znamko.

Kovaškega vajenca

poštenih staršev z vso oskrbo sprejem takoj. — Jernej Pirnat, Jarše p. Domžale.

Bencin motor s peti-

mi k. s. še nerabljen, prodam radi moške smrti. — Frančiška Luštrik, Goričane 9, p. Medvode

Kovaškega vajenca

poštenih staršev sprejem. Vsa oskrba v hiši. Franc Kuher, p. Dol pri Ljubljani.

2 mizarška vajenca

in pomočnika sprejme takoj. Pism. ponudbe na Josip Košir, umetni mizar, Mojstrina 83, Gorenjsko.

Kovaškega vajenca

sprejem z vso oskrbo. Biti mora poštenih staršev. Ivan Primo, kovač, Motnik n. Kamnikom.

Napredaj hiša

s štiri sobami in kuhinjo ter spodaj klet, pri hiši do 1000 m² vrta. Hiša zidana pred 10 leti ter z opeko krita in v najboljšem stanju stoji tik ob cesti 3 minute od farne cerkve. Cena ca. 30.000 Din. Več se izve pri lastniku Martinu Jevnikar, Sent Peter pri Novem mestu. Slov.

Prodaj m. posestvo

blizu Ljubljane, zelo primerno za obrtnika (mizarja, tesarja, kolarni, živin. trgovca itd.) rodovitna njiva, velik sadni vrt travnik in gozd. Cena 75.000 Din, orez zemljišče polovica. Za polovico znaka počkam. Jos. Marinko, Dobrova pri Ljubljani

Radio aparat

petelektroonski s petimi slušalkami, zvočnikom, dvojno anteno in akumulatorjem se ceno prodaja. Goštilina Grašič, Polhov gradec

Beli zobje

olepljajo vsak obraz. Često se sadostaje samo enkratno čiščenje z prijetno oarvežujočo Chlorodont-pasto, da se doseže lep sijaj slonovine tudi na stranicah zob, ako se uporablja posebno izdelano ščetko za zoba. Ostanki jedi, ki ostajajo med zobmi ter povzročajo radi gnilobe neprijeten duh ust, odstranjujejo se najtemeljiteje z Chlorodont-ščetko. Poskusite najprej z malo tubo Chlorodont-paste, ki stane Din. 8.—. Chlorodont ščetka za otroke, za dame (mehke ščetine), za gospode (trde ščetine). Pristno samo v originalnem modro-zelenem omotu z napisom Chlorodont. Dobiva se povsod. — Poljite nam ta oglas kot tiskovino (omot ne zalepiti) dobili boste brezplačno eno poskusno tubo za večkratno uporabo. Tvorica Zlatorog, Oddelak Chlorodont, Maribor. 57

Prometni zavod za premog d. d. Ljubljana

prodaja po najugodnejših cenah in samo na debelo

Premog. domačin in inozemski za domačo kurjavo in industrijske svrhe

Kovaški premog vseh vrst

Koks. livarniški, plavžarski in plinski

Brskete.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani
Miklošičeva cesta št. 15, I. nadst.

Prvovrstna gonilna jermena

in mlinsko-tehnične potrebščine priporoča trdka Čadež & Bicar, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 35.

40

Vere po svetu. Po naj-novejših podatkih je od 1816 mil. ljudi, ki prebivajo na naši zemlji, 684 milijonov kristjanov, 1132 milijonov nekristjanov. Od 684 mil. kristjanov je 390 mil. katoličanov, 210 mil. protestantov in 144 mil. pravoslavcev. Od nekristjanov je 15 milijonov judov, 225 mil. mohamedancev in 857 mil. raznih poganov. Tako je še tudi danes žetev za božje kraljestvo na zemlji zelo velika. Naša dolžnost je in posebna želja sedanje-ga sv. Očeta, da pri tej žetvi pomagamo, da molimo za prospeh v mislih, da za nje po svojih močeh tudi kaj žrtvujemo.

Koristna iznajdba. Poljski listi poročajo, da je iznašel Poljak žiga Mrozik ščit proti blatu za avtomobile. Avtomobili, opremljeni s tem ščitom, ne bodo več škropili s blatom mimoidočih. Ščit se dá pritrditi na vsak avtomobil.

Matka, ki je veliko sveta prepotovala. Parnik Belgienide ima mačko, ki se je prepeljala 28krat preko Oceana in se udeležila 4 potovanj okrog sveta.

In v Rudni jami, levo od Črne stene, se je začelo življenje. Kopali so jame, sekali drevesa, studenec so napeljali vsiran; Skobčev Jože, Osojnik ter čevljar Gašper in Močilnikar, kateremu so tudi zaupali skrivnost o zvonovih, so pridno pomagali.

Tri sežnje globoko so že skupali, a še niso našli nobenega koščka zvonov. Skobčev Jože se je tresel od razburjenja. Šesti dan pa je dvignil iz peska čevljar Gašper kos kovine. Ko so ga dolgo časa umivali in drgnili, se je začel svetiti in tudi črke nekega napisu so postale vidne. Tedaj mu je iztrgal Skobčev Jože kos iz rok, ga ljubeče pogledal, večkrat poljubil in jokal kakor otrok. Kmalu so našli še nekaj kosov in kup zlitine je naraščal od dne do dne.

Spodaj v vasi so se širile najraznovrstnejše govorice. Nekateri so govorili, da so našli stare zvonove, a je v njih toliko zlata, da jih ne morejo dvigniti. Mnogi radovedneži so se gnetli okoli Rudne jame, da bi kaj zvedeli, a pomočniki so jih vedno zapodili. Na sto vprašanj so odgovorili le to, da bo Zagorje dobilo čudovito lepe zvonove.

Najbolj pa je razburilo to skrivnostno delo Križnarja. Nekega dne je prišel k Rudni jami ter ugovarjal, da brez dovoljenja kopljejo na občinskem prostoru. Močilnikar pa mu je ostro pojasnil, da je svet, na katerem kopljejo, njegova last. Jezno je Križnar odšel. — Čevljar Gašper pa se je obrnil za njim in smeje rekel:

»Saj ima doma dovolj težav, naj se ne vtika v druge stvari.«

Pri Križnarjevih so namreč v resnici vladale grozne razmere, katere je povzročil zet. Že v prvih tednih po poroki je prišlo do preprirov med starim kmetom in Jelinim možem. Mladi mož je mislil, da bo dobil takoj žezlo v roke in igral glavno vlogo v hiši.

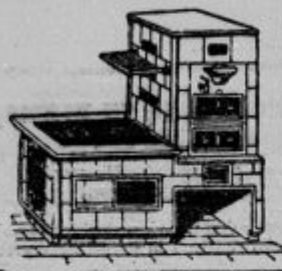
Proti temu pa se je tast zavaroval, ni izpustil vajeti iz rok in krepko je držal z njimi mladega moža. Taki fantki se morajo prej nekaj naučiti, je rekel. To pa je zeta razkačilo, ter je začel piti, da bi utopil svojo jezo. Tudi se je udal svoji stari strasti — kvartanju. Cele noči je presedel v Podgorju in Vrbovcu ter zaigral velike vsote. Radi tega se je začel pripraviti tudi s svojo ženo. Stvar je postajala vedno hujša. Sredi oktobra je prišel na svet mrtvoroden otrok in očitkov ni bilo ne konca, ne kraja. Često se je prepir končal s pretepom; celo stari Križnar ni bil varen pred zetom. Ker je postajala stvar vedno hujša, je hotel spraviti stari Križnar mladega zapeljivca pod kuratelo, a se mu to ni posrečilo. Prvič je naletel stari, odločni in oblastni mož na odpor, katerega ni mogel streti; škripal je z zobmi v brezmočni jezi. In poleg vse te nesreče v domači hiši je moral gledati še to, kako bo nova cerkev kljub njegovim spletkam gotova in da bodo vlti tudi zvonovi. To ga je spravilo skoraj v obup; toda vse njegovo divjanje ni nič pomagalo, z nobeno stvarjo ni mogel preprečiti dogotovitve cerkvene stavbe.

Iz Rudne jame pa so se valili modri oblaki, slišali pa so se kovinski zvoki kladivov. Delali so oblike zvonov in zidali peč. Pri cerkvi pa se je delo bližalo koncu.

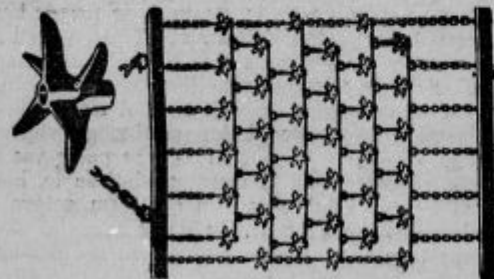
O sv. Petru in Pavlu je bila cerkev znotraj in zunaj popolnoma izdelana. Vse delo še dolgo ni veljalo toliko, kot so prvotno mislili. S tem, da so Zagorci zastoj dovažali material in tudi pomagali pri delu, so nepričakovano mnogo prihranili. Kolikor bolj so sodelovali ljudje pri stvari, toliko večje je bilo sedaj njihovo veselje. Nova cerkev pa je bila res mogočna, krasna stavba, prava hiša božja, da se je človek ni mogel nagledati.

B. ŽILIČ**Ljubljana, Dunajska cesta št. 11**

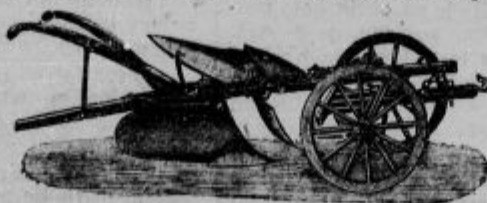
trgovina z železnino, orodjem in poljedelskimi stroji

uljudno naznanja, da je na
novo opremlj in izpopolnil**kuhinjski oddelek**Emajlirana posoda navadna in Ideal
- Kuhinjska posoda iz aluminija
- Tehnice - Razni moderni stroji za
kuhinjo - Jedilni pribor - Porcela-
nasta posoda, navadna do najfinejše
razna steklenina itd.**Na drobno!****Nainižje cenel****Na debelo!****Pljučne bolezni
Bronhitis
Kašelj, astma
Tuberkulozo
Slabokronost**

Zahtevajte brezplačno poučno razpravo o gornjih boleznih!

kot v obče vsa obolenja dihalnih
organov zdravi po vojnih in držav-
nih bolnicah itd. kot izborna in
zanesljivo priporočano sredstvo**„Hudovscyn“**Dobiva se v vseh lekarnah škatlja
za 32 Din, kjer ga pa ni dobiti, po-
šlje 3 škatlje za 75 Din po povzetju
prosto poštne, edini proizvajalec**Lekarna****I. Hudovski, Subotica 80****PRIJATELJ! Če rabiš****železniške šine,
traverze, cement**betonsko železo, strešno le-
penko, mrežo za ograje in
sploh stavbni material, vo-
dovodne cevi, vodne in
gnojnične črpalke, samo-
kolnice, krampe, lopate, pluge, brane in poljedelske stroje ter
kompletne oprave za kuhinje in kopalnice, in bi rad kupil**po nizkih cenah**

obrne se samo na tvrdko

**Fr. Stupica, železnina
Ljubljana, Gosposvetska 1****Lucerna**domače blago, zanesljivo vztrajna večletna rast,
teški semenski oves, grahova
in vsa druga poljska semena se dobi pri
Fran Pogačniku, Ljubljana, Dunajska cesta št. 36.**Naznanilo!****Štefan Mencinger**

naznanja cenjenemu občinstvu,

da je otvoril dne 1. aprila 1929

povsem higijenično in moderno urejene

nove gostilniške prostorev lastni hiši na Kette-Murnovi (prej
Martinovi) cesti št. 10 v LjubljaniKuhinja izborna - Vina prvovrstna - Sveže blago - Točno
postrežba - Solidne cene - Priprajate se - AVTOPOSTAJA**Diabolo separator
A. B.**

Generalni zastopnik:

Ljudevit Klein

Zagreb, Račkoga ulica 5/a. Telef. 63-05

Večletno jamstvo.

Ugodni plačilni pogoji. Iščete se zastopniki.

je najprimitivnejša in najboljša
spona sedanjosti! — Razpošilja
po naročilu trvdka**Josip Vovk & Co.
Lepoglava**Zahtevajte prospekte o naših
izdelkih — — Trgovci popust**Zdrav ali bolan**vedno treba dobro milo. Slaba mila so na-
redila že mnogo škoda. Kot res dobrim milom
zdravja in lepote in v najvišjih krogih se daje
prednost Fellerjevemu Elsa-milom in to: lili-
jino, rumenjarkovo, glicerino, boraksovo, ka-
tranovo ter milo za britje. Ta vsebujejo dobro
delujoče sestavine. Za poskus 5 komadov Elsa-
mila po izbiri se pošilja za vnaprej poslanih
52 Din franco lekarnar FELLER, STUBICA
DONJA Elsatrg št. 16 Hrvatska. Za pranje
glave: Elsa-Shampoo 3 Din 30.

Ceneno češko perje!

1 kg sivega opuljenega perja 70 Din, napol belo 90 Din, belo 100 Din, boljše 125 Din in 150 Din, mehko kot puh 200 in 225 Din, boljše vrsta 275 Din. Pošiljalce carine prosto, proti povzetju. Vzorec zastoj. Blago se tudi zamenja in neugajajoče vzame nazaj. — Naročila samo na BENEDIKT SACHSEL, Lobež št. 13, kod Pizna, Češkoslovaška. — Poštne pošiljke rabijo iz Češkoslovaške v Jugoslavijo približno 10 dni.

Bolniki čitajte

Izšla je pravkar razjasnitev! V njej se pojasnjuje dolgoletne izkušnje o vzrokih, postopku in zdravljenju živčnih bolezní. To zdravstveno blagovest pošljemo vsakomur, ki jo zahteva od spodaj navedenega naslova.

Tisočero zahval nenadkriljivo dokazuje edini uspeh neumornega in vestnega preiskovanja v dobiti bolehaložečega človeštva. Kdor je

v velikem številu živčno bolnih kogar mučijo raztresenost, tesnoba, oslabiljenje spomina, razdražljiv glasvobol, pomenkljivo spanje, želodčne nerednosti, preobčutljivost, bolečine v členkih, splošna ali delna telesna slabost ali drugi neštevilni pojavi,

nej gotovo zahteva mojo utešljivo knjižico! Kdor jo pazno prečita, se sebi v tolažbo prepriča, da poznamo enostavno pot do zdravja in veselja do življenja. Ne odlašajte, temveč pošljite še danes!

Ernst Pasternack, Berlin, SO.
Michaelkirchplatz Nr. 13. Abt. 317.

Ribiči!

Čas je, da se opremita za ribolov, kar Vam nudi bogata izbira
F. K. KAISER, puškar -
Ljubljana, Kongres. trg 9.

AJDOVA MOKA DIN 5.—

garantirano pristna od 25 kg naprej pošilja Pavel SEDEJ, umetni mlin, Javornik, Gorenjsko.

Priznana največja in najcenejša izbira **moških in otroških klobukov, čepic, perila, kravat, nogavic** lastnega izdelka i. t. d. pri

ANTON ADAMIČ-U KRANJ

Istotam velika izbira vseh vrst **predmetov za birmo.**

Kmetovalci!

Kdor "arčuje, ta skrbi za bodočnost svojo in svojih!

Kdor gradi ali kakorkoli rabi denar — išče posojila.

Hranilnica in posojilnica v Kranju

je varen in najbolj primeren zavod za Vas, ker Vam gre v vsakem oziru na roko.

Svoji k svojim! Poslužujte se!

Uradne ure:

razen nedelj in praznikov vsak dan od 8—12½ dopoldne in od ¼3—6 popoldne.

TVORNICI KEM. IN OIL. BARVILANJE, PIRNEŽ, FINEŠA, INSTEKULIJA, DRUŠTA Z. Č. LJUBLJANA

ORIENT

LAKI, TERPENTIN, STROJNO OIL, UMETNIŠKE BARVE, PRAŠNO OIL, COPICI, FIRNEZ, SOLSKE BARVE, LUNE BARVE, PRISINEODNATE BARVE

PRODAJALNA DUNAJSKA C. 14 LJUBLJANA

POLEOTRGOVINA SCHNEIDER & VEROVŠEK

PRVOVRSTNI MATERJAL-NIZKE CENE!!

Odločite sami

pri prihodnjem

popravilu čevljev!

Ne usnjeno peto

temveč samo **'PALMA'** peto!

Razlogi: Prihranek in zdravje. To je razum in napredek.

Fige

prekomorsko blago, priznано najbolj izdatne za žganjekubo, dobite pri **Fran Požgniku, Ljubljana, Dunajska cesta št. 36.**

Veliki ilustrovani **CENIK** dobite zastoj. Zahtevajte ga od skladišča **MEINEL IN HEROLD** tovarna glasbil, gramofonov in harmonik **H. Langer MARIBOR Štev. 107-B** Violine od Din 35.—, Ročne harmonike od Din 55.—, Tamburice od Din 95.—, Gramofoni od Din 345.— dalje.

Ljudska posojilnica

reg. zadruga z neomejeno zavezo

v Novem mestu

Brzjav: Ljudska Novomesto

Telefon štev. 8

Obrestuje hranilne vloge od 5%—7%.

Za vloge jamčijo vsi člani z vsem svojim premoženjem in lastno poslopje na trgu Kraljeviča Petra. Ne odračunava nikakih davščin! — Posojila na poroštvo in vknjižbo. — Ugodni trgovski krediti!

4

Prešernova
ulica
poleg
franciškanske
cerkveBirmanske ure za dečke od
Din 49-60 naprejNajvečja zaloga ur, zlatnine
in srebrnineLastna protokolirana tovarna
ur v ŠviciBIRMANSKA
DARILABirmanske ...sine ure od
Din 98— naprejH. SUTTNER
Ljubljana 1Srebrne vratne verižice (Colliers)
od Din 20— naprejZlate vratne verižice (Colliers)
od Din 85— naprejZahtevajte cenik zastoj in
poštne prosto

4

Prešernova
ulica
poleg
franciškanske
cerkveUmetna gnojila
ima stalno na zalogi

Gospodarsko društvo na Vrhniki

Po'eg tega semenski oves, naj-
boljša poljska in vrtna semena.
Specerijsko in drugo blago.
Točna in solidna postrežba.

V VSAKO HIŠO SLOVENCA!

Gasilci!

Motorne brizgalne

prenosne za 400 in 600 litrov in večje
za 1000 litrov vode na dveh kolesih
dobavlja najugodnejše tvrdkaLampret in drug, d. z o. z.
Ljubljana, Dunajska c. 22.

Zahlevajte ponudbe!

Dobro blago!

Nizke cene!

Prihajaio spomladanske novosti!

Štof, popelin, pralna svila, sateni, cefir, batist za
narodne noše, oksfort, šifon itd. V zalogi zgotov-
ljene obleke, predpasniki in perilo.TRGOVINA MARIJA ROGELJ
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 26.

POZOR!

POZOR!

Manufakturna trgovina

Najboljše, najcenejše in najsolidnejše manufakturno
blago se kupi pri

Angeloslaon Hrastolku

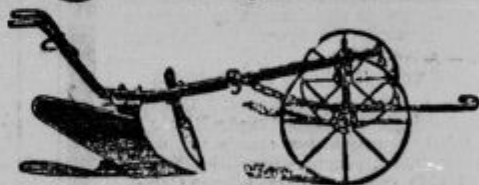
LJUBLJANA, Karlovska cesta 8 (pri Jerančiču).

Sack'ove pluge in njih dele

kultivatorje, okopalni-
ke, brane itd.dobavlja hitro in zelo ugodno
— tudi na obroke. —

FERDO SMOLA,

Sv. Jurij ob lužni žel (Glavna zaloga Sackovih plugov za Slovenijo).

ALFA
posnelniške
olje pinie
dobite

Chinoferrin

železnate kina-vino je izborno, zdravniško pri-
poročeno zdravilo proti slabokrvnosti, bledici,
želodčnim boleznim in mrzlici. Krepi telo in se
toplo priporoča vsem, ki so potrebni okrepila po
težkih in dolgotrajnih boleznih. Varujte se ponare-
jenih izdelkov in zahtevajte v vseh lekarnah edino
le CHINOFERRIN-KLEŠČIC. — Proizvaja ga:
Mr. Mirko Kleščić, lekarnar, Samobor pri Zagrebu.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Telefon št. 2057, 2470 in 2079.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Brzjav.: Gospobanka.

Kapital in rezerve skupno nad Din 16,000.000.—, vloge nad Din 300,000.000.—.

Izvršuje vse vrste bančnih poslov pod najugodnejšimi pogoji. Prodaja obveznic 7% drž. invest. posojila ter 2½% vojne
odškodnine in vseh vrst vrednostnih papirjev tudi na obroke pod zelo ugodnimi pogoji.

Glavno in največje zastopstvo v Sloveniji za prodajo srečk Državne razredne loterije.

Izdatelj: Dr. Franc Kulovec.

Urednik: Franc Zabret.

Za Jugoslovansko tiskarno: Karel Čed.